ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Με την παρούσα προσφυγή που άσκησε δυνάμει του άρθρου 169 τις συνθήκης ΕΟΚ, η Επιτροπή ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΟΚ, το οποίο προβλέπει ότι κανένα κράτος μέλος «δεν επιβάλλει άμεσα ή έμμεσα στα προϊόντα άλλων κρατών μελών εσωτερικούς φόρους οποιασδήποτε φύσεως, ανώτερους από εκείνους που επιβαρύνουν άμεσα ή έμμεσα τα ομοειδή εθνικά προϊόντα» και ότι κανένα κράτος μέλος «δεν επιβάλλει στα προϊόντα των άλλων κρατών μελών εσωτερικούς φόρους, η φύση των οποίων οδηγεί έμμεσα στην προστασία άλλων προϊόντων».

Στην Ιταλία, επί του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) εφαρμόζονται διάφοροι συντελεστές: ένας συνήθης συντελεστής, ένας μειωμένος και δύο προσαυξημένοι συντελεστές, οι οποίοι κατά το χρόνο ασκήσεως της αγωγής ανέρχονταν σε 18 % και 35 %, αλλά οι οποίοι από 1ης Οκτωβρίου 1982 αυξήθηκαν σε 20 % και 38 % αντιστοίχως (Νομοθετικό Διάταγμα 697 της 1ης Οκτωβρίου 1982, GU RI αριθ. 273 σ. 7166).

Το Νομοθετικό Διάταγμα της 4ης Μαρτίου 1977 (αριθ. 58 GU RI αριθ. 70 της 14ης Μαρτίου 1977), που κατέστη αργότερα ο νόμος 183 της 8ης Μαΐου 1977 (GU RI αριθ. 129 της 13ης Μαΐου 1977), προέβλεπε ότι το τζιν και όλα τα οινοπνευματώδη πρέπει να φορολογούνται με τους υψηλότερους συντελεστές. Το τζιν και εκείνα από τα οινοπνευματώδη που φέρουν ονομασία καταγωγής ή προελεύσεως, που ρυθμίζονται ή προστατεύονται με ειδικά μέτρα εφαρμοζόμενα στο έδαφος παραγωγής, φορολογούνται με το συντελεστή που ανέρχεται σήμερα σε 38 %. Τα υπόλοιπα οινοπνευματώδη φορολογούνται με συντελεστή που ανέρχεται σήμερα σε 20 %. Στην εν λόγω διάκριση οφείλεται και η παρούσα προσφυγή που άσκησε η Επιτροπή.

Δεν αμφισβητείται ότι όλα τα οινοπνευματώδη που παράγονται στην Ιταλία εκτός από το τζιν φορολογούνται με συντελεστή ύψους 20 %, επειδή δεν προβλέπεται σύστημα ονομασιών καταγωγής ή προελεύσεως που ρυθμίζονται ή προστατεύονται με το συγκεκριμένο τρόπο που αφορά τα οινοπνευματώδη ιταλικής προελεύσεως. Το τζιν είναι το μόνο οινοπνευματώδες που παράγεται στην Ιταλία και το οποίο φορολογείται με συντελεστή ύψους 38 %, συντελεστή που εφαρμόζεται επίσης και στο εισαγόμενο τζιν. Η Επιτροπή και η ιταλική κυβέρνηση φαίνεται ότι συμφωνούν επί του ότι στην Ιταλία παράγονται και καταναλώνονται ετησίως περίπου 4 000 εκατόλιτρα τζιν (καθαρή αλκοόλη), μολονότι δεν κατέστη δυνατό να προσκομιστούν ακριβείς αριθμοί. Εν πάση περιπτώσει, ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί σε πολύ μικρό ποσοστό της συνολικής ιταλικής παραγωγής οινοπνευματωδών, συμπεριλαμβανομένου του τζιν. Ένας μέσος όρος που προτάθηκε για τα έτη 1975-1981 είναι ύψους 1,22 % και αν γίνει δεκτό ότι δεν εξάγεται καθόλου τζιν, φαίνεται σαφώς ότι δεν ανέρχεται καν στο 1,5 % της ετήσιας καταναλώσεως ιταλικών οινοπνευματωδών στην Ιταλία, συμπεριλαμβανομένου του τζιν.

Αφετέρου, πολλά από τα εισαγόμενα οινοπνευματώδη (συμπεριλαμβανομένου του τζιν) φορολογούνται με συντελεστή ύψους 38 %, ενώ το ρούμι και η βότκα, ενδεχομένως μάλιστα και μερικά άλλα οινοπνευματώδη, φορολογούνται με συντελεστή ύψους 20 %. Σύμφωνα με την ιταλική κυβέρνηση, η ποσότητα των εν λόγω

1 — Μετάφραση από τα αγγλικά.

ποτών ανέρχεται σε 2 000-3 000 περίπου εκατόλιτρα του συνόλου των οινοπνευματωδών (συμπεριλαμβανομένου του τζιν), που εισάγονται κατ' έτος από τα άλλα κράτη μέλη. Με βάση στατιστικά στοιχεία που παρέσχε η ιταλική κυβέρνηση, το χαμηλότερο ετήσιο επίπεδο που έφθασαν οι εισαγωγές κατά το χρονικό διάστημα 1975-1981 ανερχόταν σε 194 099 εκατόλιτρα το 1975, ενώ τα εισαχθέντα οινοπνευματώδη που φορολογούνται με συντελεστή ύψους 18 % δεν υπερέβαιναν το 1,55 % του συνολικού όγκου των εισαχθέντων οινοπνευματωδών (συμπεριλαμβανομένου του τζιν). Για τα υπόλοιπα έτη, όταν το σύνολο των εισαγωγών ήταν μεγαλύτερο, το ποσοστό που φορολογούνταν με συντελεστή ύψους 18 % ήταν ακόμη χαμηλότερο.

Ενόψει της εν λόγω καταστάσεως πραγμάτων (σύμφωνα με την οποία όλα, εκτός από ένα ελάχιστο ποσοστό ίσο ή μικρότερο του 1,5 %, τα οινοπνευματώδη ιταλικής παραγωγής συμπεριλαμβανομένου του τζιν, συνεπάγονται συντελεστή ύψους μόνο 20 %, ενώ όλα, εκτός από ένα ελάχιστο ποσοστό ίσο ή μικρότερο του 1,5 %, τα εισαγόμενα οινοπνευματώδη συνεπάγονται συντελεστή ύψους 38 %), η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η ιταλική νομοθεσία και εισάγει διακρίσεις και έχει προστατευτικό χαρακτήρα. Εφόσον το σύνολο της παραγωγής σε τζιν, ανεξάρτητα από το σε ποιο κράτος μέλος παρασκευάστηκε, φορολογείται με συντελεστή ύψους 38 %, στο αντικείμενο της ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγής περιλαμβάνονται μόνο, όπως αντιλαμβάνομαι, τα υπόλοιπα οινοπνευματώδη.

Από τους αριθμούς που δίνουν οι διάδικοι, φαίνεται ότι, ενώ η τιμή ενός εισαγόμενου από τη Γαλλία μπράντυ καλής ποιότητας είναι ανώτερη από εκείνη της ιταλικής grappa, η λιανική τιμή για το εισαγόμενο ουίσκυ (μετά την αφαίρεση του ΦΠΑ και κρατικού φόρου ύψους περίπου 500 λιρετών) είναι σε μερικές περιπτώσεις χαμηλότερη, σε μερικές δε άλλες όχι εμφανώς διαφορετική από τη λιανική τιμή μερικών τύπων ιταλικής grappa (μετά από αφαίρεση του ΦΠΑ και χωρίς τον κρατικό φόρο που δεν επιβάλλεται). Η τιμή καθίσταται πράγματι διαφορετική, όταν στα μεν προστίθεται συντελεστής ύψους 38 %, στα δε συντελεστής ύψους 20 %.

Κατά μία πρώτη εντύπωση, αυτός ο σημαντικά υψηλότερος συντελεστής που επιβάλλεται στα εισαγόμενα οινοπνευματώδη, φαίνεται να είναι «τέτοιας φύσεως, ώστε να οδηγεί έμμεσα στην προστασία άλλων προϊόντων», συγκεκριμένα των εγχώριων οινοπνευματωδών, κατά την έννοια της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 95. Ανεξάρτητα από το αν καταναλώνονται πριν, κατά τη διάρκεια, μετά από γεύμα ή και χωρίς αυτό, ευρίσκονται υπό ευρύτερη έννοια σε κατάσταση ανταγωνισμού μεταξύ τους.

Για να κρίνει κατά πόσο η νομοθεσία είναι «τέτοιας φύσεως που να οδηγεί σε έμμεση προστασία», το Δικαστήριο έχει ήδη καταστήσει σαφές ότι δεν απαιτείται η διενέργεια λεπτομερών στατιστικών ερευνών (υπόθεση 170/78, *Επιτροπή* κατά *Ηνωμένου Βασιλείου* (1980) ECR, σ. 417). Η συνέπεια της προστασίας είναι δυνατό να είναι τόσο εμφανής, ώστε να είναι δυνατό να συναχθεί χωρίς λεπτομερή απόδειξη. Εκ πρώτης όψεως, υπό την επιφύλαξη όμως των επιχειρημάτων της ιταλικής κυβερνήσεως, αυτή φαίνεται ότι είναι η κατάσταση στην προκειμένη περίπτωση.

Μέχρις ότου αποδειχθεί ότι η εκ πρώτης αυτής όψεως άποψη είναι εσφαλμένη και ενόσω φαίνεται ότι γίνεται δεκτό ότι ορισμένα από τα εισαγόμενα οινοπνευματώδη είναι «ομοειδή» ορισμένων εγχώριων προϊόντων (και εφόσον εξακολουθεί να ισχύει η διάκριση μεταξύ οινοπνευματωδών με βάση τα δημητριακά και τον οίνο αντίστοιχα), δεν είναι συνεπώς αναγκαίο να εξεταστεί κατά πόσο συντρέχει παράβαση της πρώτης παραγράφου του άρθρου 95 (βλέπε επί παραδείγματι υποθέσεις 168/78, *Επιτροπή* κατά *Γαλλίας*, 169/78, *Επιτροπή* κατά *Ιταλίας*, και 171/78, *Επιτροπή* κατά *Δανίας* (1980) ECR σσ. 347, 385 και 447 αντιστοίχως).

Κατά της εν λόγω εκ πρώτης όψεως απόψεως, η ιταλική κυβέρνηση επικαλέστηκε ορισμένα επιχειρήματα.

Πρώτο, προβάλλεται το επιχείρημα ότι εκείνο που ενδιαφέρει είναι κατά πόσο στην πραγματικότητα το σύστημα συνεπάγεται περιορισμό των εισαγωγών και ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση το σύστημα δεν είχε ως συνέπεια στην πραγματικότητα περιορισμό των εισαγωγών που συνέχισαν να αυξάνονται, όσον αφορά τις εισαγωγές σε ουίσκυ, έστω κι αν η συνολική κατανάλωση οινοπνευματωδών μειώθηκε ή παρέμεινε στάσιμη και ενώ επίσης και η εγχώρια κατανάλωση ιταλικών οινοπνευματωδών μειώθηκε, αυξήθηκαν δε οι εξαγωγές τους. Εκτός από το ότι το επιχείρημα αυτό αγνοεί την επίπτωση που συνεπάγεται το σύστημα επί των άλλων εισαγόμενων οινοπνευματωδών, το Δικαστήριο έχει ήδη επανειλημμένα απορρίψει τη συλλογιστική αυτή. Καταρχάς, υφίσταται παράβαση του άρθρου 95 αν η φύση ή ο εγγενής χαρακτήρας ενός μηχανισμού επιβολής φορολογίας ενδέχεται να συνεπάγεται προστατευτικό αποτέλεσμα *(Επιτροπή* κατά *Ηνωμένου Βασιλείου,* στη σκέψη 10 της αποφάσεως). Δεύτερο, το γεγονός ότι το ποσοστό συμμετοχής σε ουίσκυ στην αγορά αυξήθηκε παρά τη δυσμενή φορολογική μεταχείρισή του, δεν αποδεικνύει ότι δεν υφίσταται προστατευτικό αποτέλεσμα (βλέπε επί παραδείγματι *Επιτροπή* κατά *Γαλλίας,* στη σκέψη 41 της αποφάσεως).

Εν πάση περιπτώσει, στην παρούσα υπόθεση οι αριθμοί που προσεκόμισε το Ηνωμένο Βασίλειο (και που δεν αμφισβητήθηκαν στην πραγματικότητα) αποδεικνύουν προφανώς ότι από το χρονικό διάστημα 1968-1974 η ποσοστιαία αύξηση μειώθηκε, ενώ κατά τα έτη 1979 και 1980, μολονότι η αξία των εισαγωγών αυξήθηκε ασήμαντα, μειώθηκαν οι εισαγόμενες ποσότητες. Σε μια εποχή ανόδου των τιμών, οι εισαγόμενες ποσότητες ασκούν προφανώς σημαντικότερη επίδραση απ' ό,τι η αξία των εισαγωγών. Συνεπώς, φρονώ ότι το επιχείρημα αυτό δεν ευσταθεί ούτε θεωρητικά ούτε ουσιαστικά.

Προβλήθηκε επίσης το επιχείρημα ότι ορισμένα εγχώρια προϊόντα (όπως επί παραδείγματι το τζιν), φορολογούνται με συντελεστή ύψους 38 %, και ότι για το λόγο αυτό, ο εν λόγω φόρος δεν εισάγει δυσμενή διάκριση ή δεν έχει προστατευτικό χαρακτήρα. Αυτό κατ' εμέ δεν φαίνεται να επηρεάζει την κατάσταση, εφόσον οι επίδικες ποσότητες δεν φθάνουν καν τις «ελάχιστες» ή «ασήμαντες» ποσότητες στις οποίες αναφέρεται το Δικαστήριο στην υπόθεση *Επιτροπή* κατά *Ιταλίας,* καθώς και στην υπόθεση *Hauptzollamt* 26/80, *Schneider Import* κατά *Mainz* (1980) ECR, σ. 3469. Επί πλέον, στην υπόθεση *Επιτροπή* κατά *Δανίας,* το Δικαστήριο έκρινε ότι το επίδικο σύστημα φορολογίας είχε προστατευτικό χαρακτήρα παρά το γεγονός ότι κάπου 16,33 % από την εγχώρια παραγωγή που καταναλωνόταν στη Δανία δεν απελάμβανε ευνοϊκότερης μεταχειρίσεως. Στην εν λόγω υπόθεση, το φορολογικό σύστημα ευνοούσε κατά πολύ ένα «τυπικό εγχώριο προϊόν» (aquavit), ενώ επεφύλασσε δυσμενή μεταχείριση στο 2,49 % των εισαγωγών. Στην παρούσα υπόθεση, τα προστατευτικά χαρακτηριστικά του συστήματος, αν υπάρχουν τέτοια, είναι σαφέστερα.

Περισσότερο θεμελιωμένη απάντηση στον ισχυρισμό που προέβαλε η ιταλική κυβέρνηση, στηρίζεται σε υποθέσεις, όπου το Δικαστήριο έκρινε ότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να θεσπίσουν φορολογικά συστήματα που διαφοροποιούν ορισμένα προϊόντα, στο μέτρο που δεν εισάγουν διάκριση ή δεν έχουν προστατευτικό χαρακτήρα. Στο επιχείρημα της ιταλικής κυβερνήσεως, η αρχή που θέσπισε το Δικαστήριο πρέπει να αναζητηθεί στη σκέψη 21 της αποφάσεως στις υποθέσεις 142 και 143/80, *Amministrazione delle finanze* κατά *Essevi καί Salengo,* Συλλογή 1981, σ. 1413: «... το κοινοτικό δίκαιο στο παρόν στάδιο εξελίξεώς του δεν περιορίζει την ελευθερία κάθε κράτους μέλους να θεσπίζει ένα σύστημα διαφοροποιημένης φορολογίας για ορισμένα προϊόντα, σύμφωνα με ορισμένα αντικειμενικά κριτήρια, όπως η φύση των πρώτων

υλών που χρησιμοποιούνται ή οι μέθοδοι παραγωγής που εφαρμόζονται. Τέτοιου είδους διαφοροποιήσεις συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο αν επιδιώκουν στόχους οικονομικής πολιτικής που και αυτοί συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις της συνθήκης και του παράγωγου δικαίου και αν ο τρόπος εφαρμογής τους είναι τέτοιος, ώστε να αποφεύγεται κάθε μορφή διακρίσεως άμεσης ή έμμεσης, σε σχέση με εισαγωγές που πραγματοποιούνται από άλλα κράτη μέλη ή προστασίας της ανταγωνιστικής εθνικής παραγωγής» (βλέπε επίσης υπόθεση 127/75, *Bobie Getränkevertrieb* κατά *Hauptzollamt Aachen Nord* (1976) ECR, σ. 1079, στη σκέψη 9 της αποφάσεως· υπόθεση 148/77, *Hansen* κατά *Hauptzollamt Flensburg,* (1978) ECR σ. 1787, στις σκέψεις 16 και 17· υπόθεση 21/79, *Επιτροπή* κατά *Ιταλίας* (1980) ECR, σ. 1, στις σκέψεις 14 και 15· υπόθεση 68/79, *Just* κατά *Υπουργείου Δημοσιονομικών Υποθέσεων* (1980) ECR, σ. 501, στη σκέψη 12· υπόθεση *Schneider* που προαναφέρθηκε, στη σκέψη 9· υπόθεση 140/79, *Chemial Farmaceutici SpA* κατά *DAF SpA,* Συλλογή 1981, σ. 1, στη σκέψη 14 και υπόθεση 46/80, *SpA Vinal* κατά *Spa Orbat,* Συλλογή 1981, σ. 77, σκέψη 13).

Το θέμα των εν λόγω υποθέσεων είναι ότι το άρθρο 95 «εγγυάται την πλήρη ουδετερότητα της εσωτερικής φορολογίας, όσον αφορά τον ανταγωνισμό μεταξύ εθνικών και εισαγόμενων προϊόντων» (υπόθεση 216/81, *COGIS* κατά *Amministrazione delle finanze,* 15 Ιουλίου 1982, Συλλογή 1982, σ. 2701, στη σκέψη 6 της αποφάσεως), κατά τα λοιπά όμως δεν απαγορεύει διευθετήσεις διαφοροποιημένης φορολογίας. Παρόμοιες διευθετήσεις μπορούν να στηρίζονται σε νόμιμη βιομηχανική ή οικονομική πολιτική, εφόσον εφαρμόζονται αδιακρίτως στα εισαγόμενα και εγχώρια αγαθά.

Στην παρούσα υπόθεση, γίνεται επίκληση δύο πλευρών δημοσιονομικής πολιτικής που θεωρούνται αδιαφιλονίκητες, μέσα στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτουν οι φορολογικές αρχές, και που σε καμία περίπτωση δεν προσκρούουν στις αρχές του κοινοτικού δικαίου. Πρώτο, υποστηρίζεται ότι αποσκοπείται η φορολόγηση της καταναλώσεως σύμφωνα με τις ανάγκες που ικανοποιούνται. Το σύστημα ΦΠΑ, συνεπώς, διακρίνει μεταξύ ουσιωδών και επουσιωδών αγαθών. Τα τελευταία διακρίνονται με τη σειρά τους σε (α) αγαθά που είναι επουσιώδη, και (β) αγαθά τα οποία, εκτός του ότι είναι επουσιώδη, έχουν και πολυτελή ή διακεκριμένο χαρακτήρα. Λέγεται ότι η κοινή γνώμη ή η διάθεση προτιμήσεως αποδίδουν σημασία στην ονομασία καταγωγής ή προελεύσεως και ότι αποτελούν το κριτήριο διακρίσεως μεταξύ των οινοπνευματωδών πολυτέλειας και των λοιπών.

Δεύτερο, υποστηρίζεται ότι ο στόχος συνίσταται στη φορολόγηση με υψηλότερο συντελεστή προσώπων με μεγαλύτερη φοροδοτική ικανότητα, των πλούσιων μελών της κοινωνίας. Συνεπώς, τα εν λόγω προϊόντα, τα οποία τα πλουσιότερα μέλη της κοινωνίας αγοράζουν ως πολυτελή, φορολογούνται με τον υψηλότερο συντελεστή που ανέρχεται σε 38 %.

Καμία από τις διατάξεις της συνθήκης ή του παράγωγου δικαίου δεν απαγορεύει αφ' εαυτής τη φορολόγηση προσώπων σύμφωνα με την «φοροδοτική τους ικανότητα», ενώ η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε ρητά τη χρήση κυμαινόμενων συντελεστών ΦΠΑ για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού. Ομοίως, η φορολόγηση της καταναλώσεως, σύμφωνα με το αν η τελευταία είναι επουσιώδης ή πολυτελής, δεν παραβιάζει αφ' εαυτής το άρθρο 95. Πάντως, ακόμη και αν αμφότεροι οι σκοποί εμπίπτουν στη διακριτική εξουσία της εθνικής φορολογικής αρχής, είναι σαφές ότι οι κανόνες που θεσπίστηκαν για την υλοποίησή τους δεν

πρέπει συγχρόνως να προσκρούουν στις διατάξεις του άρθρου 95. Δεν συνιστούν αυτόματα απάντηση στον ισχυρισμό ότι υπήρξε διάκριση ή προστασία αντίθετη προς το ίδιο άρθρο.

Εν πάση περιπτώσει, στην υπό κρίση υπόθεση νομίζω ότι δεν ευσταθεί το επιχείρημα ότι σύμφωνα με την κοινή γνώμη τα οινοπνευματώδη, τα οποία διαθέτουν πιστοποιητικό καταγωγής ή προελεύσεως με ρυθμιζόμενες μεθόδους καταγωγής, έχουν μεγαλύτερη αξία, είναι τα πλέον εξεζητημένα και τα πλέον κατάλληλα για κατανάλωση από τους προνομιούχους, οι οποίοι πρέπει να φορολογούνται περισσότερο. Υποστηρίζεται ότι σύμφωνα με ανεξάρτητη έρευνα, εισαγόμενο κονιάκ και ουίσκυ σήμερα, αγοράζουν περισσότερο αυτοί που ευημερούν παρά οι πτωχοί. Το αν η τιμή, είναι υψηλότερη λόγω φορολογικών συντελεστών από την τιμή των εγχώριων ηδυπότων, δεν πρέπει να προκαλεί έκπληξη και δεν αποδεικνύει ότι τα αγαθά καθ' εαυτά είναι καλύτερης ποιότητας ή κατασκευάστηκαν για να ικανοποιήσουν περισσότερο εξεζητημένες ή κοσμοπολίτικες προτιμήσεις. Αποδεικνύει απλώς ότι εκείνοι που επιθυμούν να πληρώσουν λιγότερο, αγοράζουν εγχώρια αγαθά με χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή. Αν η τιμή αφετηρίας είναι σχεδόν η ίδια και αν η φορολογική επιβάρυνση είναι η ίδια, η λιανική τιμή θα είναι επίσης ίδια. Στην περίπτωση αυτή, συντρέχει περίπτωση αληθούς ανταγωνισμού, και είναι δυνατό να αλλάξουν οι τυποποιημένες συνήθειες αγοράς. Αν η τιμή αφετηρίας για το ουίσκυ είναι χαμηλότερη από εκείνη που ισχύει για ορισμένα ποτά τύπου grappa και η φορολογική επιβάρυνση είναι η αυτή, τίποτα δεν δεικνύει ότι μόνον ο πλούσιος θα αγόραζε το φτηνότερο προϊόν, ενώ ο πτωχός το ακριβότερο από τη στιγμή που τα προϊόντα θα γίνονται ευρύτερα γνωστά. Αν επιβληθεί υψηλότερος φόρος σε προϊόν που έχει ήδη φορολογηθεί με υψηλό συντελεστή, μπορεί να υπάρξει συνέχιση των αγοραστικών συνηθειών, αλλ' είναι εξίσου απόλυτα δυνατό να συνιστά διάκριση κατά των εισαγωγών ή προστασία της εγχώριας παραγωγής.

Επί πλέον, πιστοποιητικό καταγωγής δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ανώτερη ποιότητα· είναι δυνατό απλώς να προστατεύει μια τοπική βιομηχανία ή μια περιφερειακή επωνυμία. Περαιτέρω, το παρόν σύστημα αγνοεί την ποιοτική διαφορά μεταξύ διαφόρων εισαγόμενων τύπων κονιάκ και ουίσκυ και τους φορολογεί όλους με το ίδιο μέτρο· μεταχειρίζεται όλους τους τύπους τζιν ως πολυτελή ή διακεκριμένα είδη, χωρίς να δίδεται καμία πραγματική εξήγηση των λόγων για τους οποίους είναι ανώτεροι από ένα καλό ιταλικό τύπο grappa· μεταχειρίζεται τη βότκα, η οποία σε ορισμένες χώρες θεωρείται σαφώς ως διακεκριμένο οινοπνευματώδες, ως όχι διακεκριμένο ούτε πολυτελές είδος, χωρίς να δίνεται κατ' εμέ καμιά έγκυρη δικαιολογία. Προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι δεν υπάρχει ιταλικό οινοπνευματώδες ανώτερης ποιότητας, ισχυρισμός επί του οποίου ίσως ευτυχώς το Δικαστήριο δεν καλείται να αποφανθεί, αλλά που φαίνεται ότι είναι υπερβολικά δυσφημιστικός.

Κατά συνέπεια, φρονώ ότι, αν η πραγματική πρόθεση συνίσταται στο να φορολογούνται εκείνοι που έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια να πληρώνουν, ο φόρος πρέπει να προσαρμοστεί στην τιμή του προϊόντος πριν από την επιβολή του. Αν καλής ποιότητας grappa και καλής ποιότητας ουίσκυ κοστίζουν το ίδιο χωρίς φόρο, ο μόνος τρόπος φορολογήσεως εκείνων που έχουν την ευχέρεια πληρωμής είναι η φορολόγηση αμφοτέρων με τον ίδιο συντελεστή. Προς το παρόν, πλήττονται περισσότερο εκείνοι που έχουν μεγαλύτερη φοροδοτική ικανότητα και αγοράζουν οινοπνευματώδη εισαγωγής, αλλά όχι εκείνοι που αγοράζουν οινοπνευματώδη που παράγονται στην Ιταλία.

Περαιτέρω, αν η πραγματική πρόθεση συνίσταται στη φορολόγηση αγαθών ανώ-

τερης ποιότητας, αυτό δεν επιτυγχάνεται με συνέπεια ή χωρίς διάκριση ή προστασία· αν η πραγματική πρόθεση συνίσταται στη φορολόγηση αγαθών με πιστοποιητικό καταγωγής, συντρέχει περίπτωση διακρίσεως ή προστασίας, επειδή στην Ιταλία δεν απαιτείται ή δεν υφίσταται παρόμοιο πιστοποιητικό καταγωγής ή προελεύσεως, κατά τρόπο που τα εγχώρια αγαθά ποτέ δεν είναι δυνατό να περιληφθούν στην υψηλότερη κατηγορία. Μου είναι αδύνατο να δεχθώ τον ισχυρισμό ότι κανένα ιταλικό οινοπνευματώδες δεν έχει τις ιδιότητες ώστε να του εφαρμοστεί σύστημα πιστοποιητικών ή ρυθμίσεων.

Συνεπώς, δεν έχω πειστεί ότι οι προϋποθέσεις που επικαλείται η ιταλική κυβέρνηση για να δικαιολογήσει τη διακριτική εξουσία που προβάλλει ευσταθούν, ακόμη κι αν δικαιολογείται να εξεταστεί η κατάσταση σε ένα μόνο κράτος μέλος. Αμφιβάλλω κατά πόσο αυτό συνιστά την ορθή προσέγγιση του ζητήματος, δεδομένου ότι αν οι επιτόπιες προτιμήσεις ή γνώμες ή προκαταλήψεις προσδιορίζουν το ύψος της φορολογίας, είναι εύκολο να δικαιολογηθεί ο προστατευτισμός. Κατ' εμέ το εάν ένα ποτό έχει χαρακτήρα πολυτελούς ή διακεκριμένου ποτού, πρέπει να εξεταστεί σε κοινοτικό επίπεδο μάλλον, παρά σε εθνικό.

Συμπερασματικά, νομίζω ότι ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι οι σκοποί για τους οποίους θεσπίζεται κυμαινόμενος φόρος, ανάλογα με την πολυτέλεια του προϊόντος, καθώς και εκείνοι για τους οποίους φορολογούνται εκείνοι που είναι ικανότεροι να πληρώσουν, είναι νόμιμοι σκοποί, πρέπει πάντως να επιδιώκονται με μέσα που να μην εισάγουν διακρίσεις μεταξύ εισαγωγών από κράτη μέλη και εγχώριας παραγωγής και που να μην επιβάλλουν στις εισαγωγές από κράτη μέλη φόρους τέτοιας φύσεως που να οδηγούν σε έμμεση προστασία των άλλων προϊόντων.

Είμαι της γνώμης ότι, το παρόν σύστημα εμφανώς προστατεύει την εγχώρια παραγωγή με φόρους που επιβάλλονται στα εισαγόμενα από άλλα κράτη μέλη αγαθά. Η αληθινή βάση για τη διαφοροποιημένη αυτή φορολογία, νομίζω ότι έχει αποδειχθεί, ότι είναι ο τόπος καταγωγής. Το ιταλικό προϊόν ευνοείται εις βάρος του εισαγόμενου προϊόντος. Η διαφοροποίηση δεν αποδεικνύεται ότι στηρίζεται σε αποδεκτά αντικειμενικά κριτήρια.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, έπεται ότι το νομοθετικό διάταγμα 58 της 4ης Μαρτίου 1977, που μετατράπηκε στο νόμο 183 της 9ης Μαΐου 1977, δεν εφαρμόζεται αδιάκριτα μεταξύ εγχώριων και εισαγόμενων οινοπνευματωδών και έτσι, επομένως, παραβιάζει το άρθρο 95 της συνθήκης.

Για τους λόγους αυτούς, είμαι της γνώμης ότι πρέπει να γίνει δεκτό το αίτημα της Επιτροπής και η Ιταλική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.